

JUNIJSKI SPOMINI

MARKO KREMŽAR

Čim bolj se odmika čas slovenske osamosvojitve, bolj se v mesecu juniju prepleta spomin na ta veliki, svetel dogodek naše zgodovine s spominom na temne čase neizmerne tragedije v katero je pogreznila naš narod, v času druge svetovne vojne in po njej, komunistična partija s svojo krvavo revolucijo in z junijskim genocidom.

V letih slovenske državne samostojnosti se je v domovini glede odnosa do naše polpreteklosti marsikaj spremenilo. Materialne krivice se vsaj delno poravnajo, vedno več je glasov, ki so se otesli nekdanjega enoumja, predsednik vlade je spregovoril o nasilju nekdanjega režima, stotine množičnih grobišč dobivajo svoje mesto na zemljevidu Slovenije in molče opozarjajo sedanje in prihodnje rodove na krvoprelitje, ki so ga na naših tleh izvršili nosilci marksističnega totalitarizma. Nihče več se ne more izgovarjati, da ne ve, kaj se je dogajalo pri nas med drugo svetovno vojno. Pa se vendar zdi, da so leta komunističnega režima prizadela tega ali onega rojaka tako globoko, da se ne more, ne zna, ali noče iztrgati iz miselnih oklepov enoumja.

Tako si je do neke mere mogoče razlagati pojav, da nekateri demokrati v Sloveniji kljub poznanju grozot, ki jih je zakrivil komunizem med nami in kljub stotim milijonom žrtev, ki jih je povzročil po vsem svetu, še vedno ne spravijo iz ust jasne obsodbe revolucije in režima, ki ji je sledil. Mar res mislijo, da si bodo tako pridobili pristaše med idejnimi nasprotniki? Zadnji čas je, da država uradno razglasi resnico o boljševiški revoluciji v Sloveniji, obsodi njeno medvojno in povojno nasilje ter v skladu s tem ukrepa tudi na področju zgodovinskih simbolov in vzgoje. Vendar, ali se ne zdi, da celo ta ali ona osebnost iz katoliške srenje, da ne vidi jasno lastne zgodovine ali pa da išče priljubljenost pri ljudeh, ki so še nedolgo tega Cerkev preganjali? Kako je sicer mogoče razumeti nejasno previdnost ob ocenjevanju zgodovinskega lika škofa dr. Gregorija Rožmana? Kako, da cerkveni ljudje zdaj vlečejo na dan nepodpisane papirje s katerimi maličijo resnično podobo dveh vzornih slovenskih škofov? Ali naj bo dobro ime pastirjev, ki se ne morejo braniti, odvisno od tega, kar reče o njih bodisi kak 'strokovnjak', bodisi pristranska sodna oblast? Od kod vsaj navidezna mlačnost v zadevi mučencev, ki jih je dala Cerkev doba komunističnega preganjanja? Kako, da na obširnem zemljišču pred šentviškimi škofovimi zavodi še ne najdejo prostora za pomnik na desetisoče ujetnikov, ki so po končani vojni iz teh cerkvenih prostorov odhajali v smrt po odloku partije? Pa tudi čudoviti mozaik, ki krasí zavodsko kapelo, še čaka na obljubljeni spominski ploščo, ki bi govorila mlademu rodu o žrtvah komunistične revolucije in pričala, da je bilo na tem kraju, v času po tako imenovani „osvoboditvi“ leta 1945, največje koncentracijsko taborišče na naših tleh.

Omenjeno mlačno nejasnost pa je verjetno pripisovati tudi dejstvu, da so generacije rojakov srkale temeljne podatke o naši polpretekli zgodovini iz šolskih knjig, ki so bile v resnici prvi ideološki učbeniki partije. Zato je prav, da poskušamo vedno znova osvetliti tiste mesece polpretekle zgodovine, ko se je pri nas revolucija pričela in so se ljudje pod silo razmer morali odločati.

Leta 1941, ko je zajela druga svetovna vojna tudi Slovenijo, sta bila na svetu dva politična bloka. Na eni strani totalitarne države s Hitlerjem, vodjem nacional socialistične Nemčije in z Mussolinijem, vladarjem fašistične Italije, katerima se je leta 1939 pridružil Stalin, poglavar Sovjetske zveze, pa tudi 'kominterne', to je mednarodne zveze komunistov. V to povezavo so bili tedaj vključeni po jugoslovanski komunistični partiji tudi slovenski komunisti. Na drugi strani pa so stale evropske demokratične države na čelu z Veliko Britanijo in Francijo. Te so komunistične stranke označevale kot „imperialistični blok“.

Po podpisu pogodbe leta 1939 sta si Hitler in Stalin

(nadaljuje na 4. strani)

Parlamentarne volitve bodo 21. septembra

Predsednik republike Danilo Türk je za datum letošnjih volitev v državni zbor določil nedeljo, 21. septembra. Volitve bodo razpisane 30. junija, ko bodo začeli teči tudi roki za volilna opravila.

Kot je po podpisu odloka poudaril predsednik republike, so volitve pomembni instrument demokracije. Njihovo bistvo je izbor najprimernejših, s tem izborom pa je v zgodovini demokratične Slovenije povezan ves naš napredek. „In tako bo tudi v prihodnosti,“ poudarja Türk.

Predsednik republike je še opozoril, da je obdobje pred volitvami tudi „ogledalo politične kulture naše družbe“. Zato si želi, da bi predvolilna razprava potekala argumentirano, želi pa si tudi čim boljše volilne udeležbe.

Volilna kampanja pred jesenskimi parlamentarnimi volitvami se bo uradno začela med slovenskimi poletnimi počitnicami, 22. avgusta, torej 30 dni pred dnem glasovanja. Čas za vloži-

tev kandidatnih list pa se bo iztekel 27. avgusta.

Jesenske volitve bodo pete parlamentarne volitve po osamosvojitvi Slovenije. Zadnje volitve, na katerih so državljanke in državljani izvolili 90-članski četrti parlamentarni sklic, so bile 3. oktobra 2004. Volilni prag za vstop v parlament je uspelo prestopiti sedmim strankam, ustanovna seja sedanjega sklica parlamenta pa je bila 22. oktobra 2004.

Predsednik Lipe Sašo Peče je v odzivu na podpis odloka o razpisu parlamentarnih volitev dejal, da bi Lipi zaradi želje po čim večji volilni udeležbi bolj ustrezalo, če bi bile volitve kasnejše. „Večji del uradne volilne kampanje bo potekal v času t.i. letno vročih mesecev,“ je pojasnil Peče.

Vodja poslanske skupine DeSUS Franc Znidaršič je v odzivu na podpis odloka o razpisu parlamentarnih volitev dejal, da jih v poslanski skupini določen termin ni presenetil ter da so

z njim zadovoljni. „Ta datum smo pričakovali. Predvolilne priprave tečejo zelo dobro, 21. septembra pa bomo za volitve pripravljeni,“ je dejal.

V Zares menijo, da gre za smiselno in pričakovano odločitev in bi bil kakršen koli drugi datum volitev v državni zbor precejšnje presenečenje, je izjavil vodja poslanske skupine Zares Matej Lahovnik. „Nas odločitev predsednika države ni presenetila,“ je dejal. Kasnejši datum po njegovih besedah tako ni bil možen in se je predsednik republike odločil za datum, ki daje ljudem možnost, da po vrnitvi z dopusta „v miru premislijo, komu bodo zaupali naslednji mandat“.

Vodja poslanske skupine NSi Jožef Horvat je dejal, da je datum volitev pravi ter da so ga v NSi pričakovali. „V NSi priprave na volitve potekajo po načrtih. Imamo pripravljen volilni program ter okoli dve tretjini potrjenih kandidatov,“ je dejal Horvat.

„Vlada izpolnila svoje obljube“

Premier Janez Janša je v odgovorih na poslanski vprašanji Mirana Potrča (SD) in Barbare Žgajner Tavš (Lipa) zatrdil, da je vlada obljube upokojencem izpolnila.

Z usklajevanjem pokojnin s plačami upokojencem je popravila krivice. Janša še poudarja, da so trendi na področju zmanjševanja socialnih razlik in dviga socialne varnosti pozitivni.

Janša v svojem odgovoru poudarja, da je vlada svoje obljube izpolnila stoddostno. Po njegovih besedah je popravila krivice, ki jih je storila prejšnja vlada, ko je leta 2000 preprečila, da bi se pokojnine usklajevale s plačami. Ta krivica je bila po Janševih navedbah popravljena leta 2005, ko je sedanja koalicija za šest odstotkov povišala znesek najnižje pokojninske osnove.

Premier še navaja, da se pokojnine stoddostno usklajujejo z bruto plačami, neto plače pa so se povišale zaradi sprejete davčne zakonodaje, s katero so se neto plače razbremenile. Vlada je zaradi visokih cen hrane in nafte

tudi sprejela ukrepe, na podlagi katerih bodo tisti, ki so najbolj prizadeti, dobili dodatna izplačila, še poudarja Janša. Gre za enkratni ukrep, ki v trenutni situaciji zadošča. Če se bodo pritiski nadaljevali, bo vlada predlagala druge, je še napovedal predsednik vlade.

Predsednik vlade je znova poudaril, da se pokojnine od leta 2005 stoddostno usklajujejo z bruto plačami, razbremenili pa so delo in s tem povečali prejemke zaposlenim. Sicer pa se po Janševih besedah socialno stanje izboljšuje, socialne razlike pa zmanjšujejo. Slovenija v tem trenutku beleži najnižjo stopnjo brezposelnosti v zgodovini države, zmanjšalo se je tudi število ljudi, ki potrebujejo različne oblike socialne pomoči.

Trendi so tako po Janševem mnenju pozitivni, rezultati pa še nikoli niso bili tako ugodni. Razlika med plačami in pokojninami je tako ena najnižjih na svetu, enako velja za socialne pomoči. Primerjalno z drugimi državami so nižje plače, ko pa se bodo te dvignile, bodo tudi ostali transferji lahko višji, še pravi premier.

Srečanje slovensko-hrvaške komisije

Na Bledu se je na drugem srečanju sešla mešana komisija mednarodnopravnih strokovnjakov za reševanje vprašanja meje med Slovenijo in Hrvaško. V komisiji je sedem strokovnjakov iz vsake države, predsedujoči slovenskega dela je Miha Pogačnik, hrvaškega pa Davorin Rudolf.

Komisija se je prvič sestala 22. aprila na Reki, ko so govorili o sodnih instancah oziroma arbitražah, pred katere bi lahko državi predložili reševanje vprašanja meje. Pogačnik in Rudolf sta takrat povedala, da so obravnavali tri pravno zavezujoče forume: Meddržavno sodišče v Haagu (temu je naklonjen Zagreb), arbitražno sodišče v Haagu in ad hoc arbitražo.

Naloga komisije je priprava pravnega okvirja za reševanje vprašanja meje pred tretjo stranjo oziroma sporazuma, ki ga morata državi skleniti pred začetkom postopka pred tretjo stranjo. V njem morata določiti predmet spora, arbitra, pravno osnovo in postopke. Ker gre za meddržavni sporazum, ga morata pred začetkom postopka ratificirati še oba parlamenta.

Slovenija v svojih izhodiščih vztraja, da se mora pri presojanju o meji upoštevati stanje na dan 25. junija 1991, da se mora presojeti o celotni meji oz. o vseh spornih točkah tako na kopnem kot morju.

V primeru predložitve vprašanja Meddržavnemu sodišču v Haagu pa bi to moralo presojeti po načelu ex aequo et bono oziroma načelu zunanje pravičnosti, ki pomeni upoštevanje katerokoli okoliščine, tudi če ni zapisana v veljavnem pravu, ki bi lahko prispevala k boljši in pravičnejši rešitvi, zlasti zgodovinskih dejstev.

Vladi sta komisijo ustanovili septembra lani na podlagi dogovora predsednikov slovenske in hrvaške vlade, Janeza Janše in Iva Sanaderja na Bledu. V prizadevanjih za rešitev vprašanja meje sta državi takrat ustanovili tudi mešano komisijo strokovnjakov za ugotavljanje stanja na meji med državama.

Slovensko-hrvaška komisija mednarodnopravnih strokovnjakov za reševanje vprašanja meje je to pot na Bledu podrobno govorila o slovenskem predlogu sporazuma, ki ga morata državi skleniti pred prenosom reševanja vprašanja na tretjo stran. Vodji komisije Miha Pogačnik in Davorin Rudolf sta bila zadovoljna s pogovori, čaka pa jih še veliko dela.

Kot je povedal Pogačnik, je bila razprava o predlogu sporazuma, ki ga je slovenska stran hrvaškim kolegom izročila na prvem sestanku komisije 22. aprila na Reki, podrobna, strokovna in vsebinska, bo pa potrebnih kar še nekaj usklajevanj.

Kot je pojasnil, se pogovarjajo o forumu, vsebinskih pravilih in opredelitvi predmeta spora. Slovenija je v predlogu sporazuma glede foruma kot možnosti predlagala Meddržavno sodišče v Haagu, ad hoc arbitražo ali stalno arbitražno sodišče v Haagu.

Kot je ponovil Rudolf na novinarski konferenci po srečanju, je za Hrvaško najbolj sprejemljivo Meddržavno sodišče. Pogačnik pa je poudaril, da cení to sodišče, ki je „resen kandidat glede na svoj ugled“, da pa je vprašanje, če je optimalna izbira, zato si je Slovenija izbrala več možnosti, ki jih sedaj preučujejo s hrvaškimi kolegi.

Umrli je Taras Kermauner

V 79. letu starosti je preteklo sredo 11. junija umrl slovenski literarni zgodovinar in filozof Taras Kermauner. Kermauner, ki se je nedavno po dolgem času vrnil v javno življenje, je veljal za največjega poznavalca in raziskovalca slovenske dramatike.

Kermauner se je rodil 13. aprila 1930 v Ljubljani. Šolal se je na klasični gimnaziji v Ljubljani, kjer je končal univerzitetni študij filozofije. Med letoma 1955 in 1958 je bil asistent pri stolici za filozofijo na Filozofski fakulteti v Ljubljani, med letoma 1966 in 1969 uradnik na republiškem Izvršnem svetu, leta 1970 ravnatelj Drame SNG, sicer pa urednik različnih revij, tudi glavni urednik Perspektiv, ter prevajalec iz nemščine in francoščine.

Pogosto je bil asistent in dramaturg pri filmih, dramaturg v slovenskih gledališčih in režiser pri Odru 57. Pisal

je članke o kulturni politiki, filmu, glasbi, slikarstvu, polemike različnih vrst, filozofske razprave, predvsem pa se je ukvarjal z literarno zgodovino in teorijo. S tega področja je objavil več kot 100 knjig, njegovo življenjsko delo je Rekonstrukcija-reinterpretacija slovenske dramatike.

Leta 1981 je doktoriral na temo Cankarjeva dramatika, leta 1982 se je habilitiral kot redni profesor za dramaturgijo, leta 1991 bil sprejet kot izredni in junija 1995 kot redni član Slovenske akademije znanosti in umetnosti (SAZU).

Leta 1985 so mu podelili nagrado Prešernovega sklada, vendar je ni sprejel. V tej točki beseda nanese na Kermaunerjevo zelo posebno, vedno uporno, držo do sveta, ki je med drugim botrovala temu, da se je leta 1990 umaknil iz javnega življenja.

Kermauner je bil pri Reviji 57, Perspektivah in nenazadnje tudi pri Novi reviji nekakšen guru. Vedno je bil korak pred drugimi, v literarni zgodovini pa je še posebej pomemben njegov prispevek k uveljavitvi slovenskega modernizma, med drugim je tudi avtor izraza ludizem.

Lansko leto se je Kermauner vrnil v javno življenje. Pri študentski založbi je

v zbirki Beletrina izšlo njegovo obsežno esejistično-memoarsko delo Navzkrižna srečavanja, v katerih se je avtor lotil portretov svojih duhovnih očetov - Josipa Vidmarja, Edvarda Kocbeka, Ivana Mraka, Franceta Kidriča in drugih - ter nadaljeval predvsem z razmišljanji o generacijskih kolegih, denimo Petru Božiču in Marjanu Rožancu.

V zadnjem času je Kermauner dal številne intervjuje, saj skoraj ni bilo medija, ki ne bi objavil pogovora z njim, pojavil se je tudi kot kolumnist Sobotne priloge Dela. V omenjenih pogovorih je pogosto pojasnjeval svoje poglede na preteklo in sedanjo družbeno realnost.

Razmišljanja Tarasa Kermaunerja so vedno sprožala številne naklonjene, pa tudi negativne odzive. Njegova nedavna vrnitev v javno življenje je bila medijski dogodek, ki ga je pomagal ustvarjati tudi sam.

Kermauner je prišel v stik tudi z našo skupnostjo. Pred leti je preživel z ženo Alenko Goljevšček nekaj mesecev med nami v Argentini, ker je proučeval našo dramatik (Jeločnika, Vombergarja, Willenparta, Kocipra, Papeža, Kremžarja in druge) o katerih je pozneje tudi pisal. Izdal je tudi trilogijo Slovenski čudež v Argentini.

IZ ŽIVLJENJA V ARGENTINI

TONE MIZERIT

Za nekatere položaje, zaplete ali probleme uporabljamo izraz, da „vemo, kako se začnejo, a ne, kako se končajo“. Kdo bi si mislil pred že sto dnevi, da se bo spopad med vlado in poljedelci tako zavlekel in zapletel, kot se je? Tudi najbolj bujna domišljija bi težko pisala zgodbo, kot jo je vse te dni razvijala realnost. In vsemu temu še ni konca, medtem ko cene rastejo (uradna statistika trdi da 0,6% maja - da jih ni sram) in gospodarska dejavnost zastaja.

Kako strašna slepota je človeka. Naš Prešeren bi verjetno lepo opisal nastali položaj. A gotovo bi ga postavil med sonete nesreče (*Zvedrila se je noč, zija nasproti / življenja gnus, nadlog in stisk nemalo...*).

Tri mesece sicer ne moči tal krvava reka, a kvari nam živce in ubija upanje. Količkokrat v teh tednih je kazalo, da se bo spopad rešil z dialogom ob mizi pogajanj, in bo družba lahko ponovno mirno zadihala. Nič tega se ni zgodilo in napetost se je le še stopnjevala. Tako je bilo tudi pretekli teden. Ko je bil naš tednik v tisku, je že vladalo delno premirje. Predstavniki poljedeljskih organizacij so prekinili stavko in čakali, da jih vlada pokliče na pogajanja. Že prej je k temu pozvala tudi Cerkev in razne civilne ustanove. V vladi pa so smatrali, da je problem že rešen, in se jim ni nikamor mudilo s pogajanjem. Celu na poziv varuha človekovih pravic, ki je na razgovor povabil obe strani, je vlada odgovorila trdo in žaljivo. Dogovor s sindikatom prevoznikov, ki naj bi odprl ceste in dovolil normalen prevoz je padel v vodo, ker vodstvo sindikatov nima več oblasti nad posamezniki. Tako imenovani „somovpoklicani“ (autoconvocados) so že postali lastniki cest in na desetine blokad v notranjosti države ni dovolilo, da bi se položaj normaliziral.

Vse ali nič. Če upoštevamo mnenje, da je piketero Luis D'Elia neuradni glasnik bivšega predsednika Kirchnerja, ta zahteva brezpogojno predajo upornikov. V tem ozračju so kljub vsemu potekala podtalna pogajanja, ki jih že nekaj časa vodi tisti del vlade, ki ga skrbi položaj in prihodnost. To pot je bil glavni tajnik CGT Hugo Moyano tisti, ki je skušal pripeljati barko v varen pristan. Ko je bil dogovor že pred vrati in mir na pragu, se je znova vse zataknilo. Kot meni večina opazovalcev, je bivši predsednik Nestor Kirchner vložil svoj „veto“ in vse se je znova izjalovilo. Bajne ni hotel, da bi pri pogajanjih sodeloval Eduardo Buzzi, nekdanji kirchnerist in danes vodja na drugi strani te ceste. Sicer že krhka notn-

ost poljedelcev se je ob tem ponovno ojačila. Tudi oni so se postavili na stališče „ali vsi ali nobeden“. Kljub temu se stiki niso pretrgali. A ukaz vlade, naj žandarmerija „osvobodí“ ceste je v primeru Gualaguaychú pripeljal do aresta krajevne vodje (Alfredo De Angeli). Po vsej državi je zavrelo. Ponovno so se pomnožile blokade (nad 300) in ljudstvo na cestah je prisililo, da je vlada odpoklicala žandarmerijo. Kmetje so znova napovedali stavko do tre dneve.

Ti si ur'ce zamudila ...

Če gledamo nazaj, nas skoraj pretrese, ko vidimo, koliko priložnosti je zamudila gospa predsednica, da bi spopad zaključila mirno, častno in v korist vsem. Prva se je ponudila že, ko je odstopil tedanji gospodarski minister Martin Lousteau. Zamisel zvišanja davkov je bila „njegova“ in mirno bi lahko takrat sprejeli pogoje in našli miren izhod. Drug je bil, ko je Cerkev pozvala k dialogu. Kako lepo bi izpadla in se prikazala kot razumevala in spoštljiva predsednica. A tudi tokrat ne. Trikrat je že polje stavkalo in trikrat so stavke prekinili s prošnjo za pogajanja. A vedno je vlada zavlačevala poklic k skupnemu razgovoru in vedno gospa izpadla kot zakrknjena, ko bi se lahko izkazala kot spretna in razumljiva voditeljica naroda. Medtem na nasprotnem bregu bolj diplomatsko pozivajo k mirnemu nastopu in tihemu protestu in stavijo kot vzor Gandija. Primerjava je sicer malo pretirana, a ni brez smisla in bi morala marsikoga pritegniti v današnjih okoliščinah.

Na robu prepada. Tako smo prišli do torika 17.

Vladna fronta poka, kmečka poveza tudi ni trdna, narod pa na ulicah in po trgih zahteva konec tega stanja, dialog in vsaj malo pameti. A pameti ne najdemo na majskem trgu, kjer se je bivši predsednik in del ministrov priključilo provladnim skupinam, medtem ko so pred predsedniško rezidenco mladi peronisti s koli napadli protestnike. Ko zaključujemo te vrstice kirchnerizem potrjuje velezborovanje na majskem trgu v obrambo vlade v sredo 18 (D'Elia je obdolžil Duhaldeja, da pripravlja „gospodarski udar“). Nič ni pomagala prošnja podpredsednika Cobosa in njegovih „radikalov K“.

Ni zalegal poziv nekaterih peronističnih županov in guvernerjev. Cordoba, Santa Fe in Entre Rios stojijo nasproti vladi in mnogo drugih s skrbjo gleda in roti k dialogu. Tudi gospa v svojem nagovoru ni povedala nič novega. Vrnimo se torej k Prešernu, ki je ob bratomorni vojni ugotavljal: „Kako strašna slepota je človeka“!

VTISI IZ SLOVENIJE

O pomladi na slovenski televiziji

(Od našega dopisnika)

Televizija mi je bolj razvedrilni kot pa formacijski/informacijski medij, zato me dnevniki in debatni programi nikoli niso privlačili. Še manj slovenski, na katerih je bilo vedno poudarjeno tisto, kar mi ni pogodu. Moram pa zapisati, da sem zadnje čase našel tudi take, oddaje, ki so me veselo presenetile.

Naj še omenim, da doma sprejemamo le državno TVSlo 1 in 2; komercialnih kanalov - ker nimamo zunanje antene - pa ne. Pa se niti ne sekiram zaradi tega.

In prav na državni sem skoraj slučajno videl nekaj vzpodbudnega.

Najprej film Otroci s Petrička, ki opisuje življenje otrok, ki so jim starše umorili, večinoma v teharskem taborišču. Javnost je presunilo pričevanje danes že starejših oseb, ko so opisovale svoje izkušnje iz tistih dni, pa tudi kasnejših, v katerih nekateri niso mogli zaživetvi življenje v vsej polnosti. Proti takim dejstvom zagovorniki komunistične revolucije ne najdejo nobenih odgovorov; morajo umolkneti in sramotno skriti obraz.

Potem so se ob četrtkih zvrstile oddaje s skupnim naslovom Slovenski gulagi. V njih so opisali številna koncentracijska taborišča, ki jih je komunistični režim po vojni uvedel zato, da bi strl voljo in možnost lastnega razmišljanja vsakega, ki ni bil popolnoma in brezpogojno „njihov“. Kot stranski učinek pa je oblast prišla še do brezplačne delovne sile. Neverjetno veliko je bilo teh taborišč, znanih in manj znanih, v katerih so z garanjem „prevzgjajali“ in zamorili velik del slovenskega življa, tako moških kot žensk. Marsikdo od njih je pokazal na prostor,

kjer je živel ali delal; na dogodke, ki so mu prizadeli dušo in telo.

A to spada v polpreteklo zgodovino, do katere imajo mnogi le enostransko, posredno informacijo, po lastni ali pa krivdi drugih. Vendar to, kar se je pred dvajsetimi leti zgodilo, to pa je malo bližje in na te dogodke ima skoraj vsaka odrasla oseba lastne, osebne spomine. TV Slovenija je obletnici posvetila program z naslovom „20 let JBZ - Zlom režima“. V njem je spet zavrtela slike in filme iz časa, ko so Ljubljančani in drugi stopili na cesto ter pred stavbami vojaškega sodišča in zaporov zahtevali izpustitev Janše, Božnarja, Tasiča in Zavrta. K temu materialu pa so med drugim dodali še nekaj: izjave Milana Kučana, tedanjega visokega partijskega in državnega funkcionarja, ki ga postavljajo v nelagodno senco in kažejo na njegovo lažno „prizadevanje“ za samostojno slovensko državo. Partijska/borčevska in popartijska propaganda stalno manevrira z njegovimi izjavami in prikriva njegovo tedanje nenaklonjenost in nasprotovanje rojevanju slovenske pomladi.

Ko se je končno slovenska pomlad zgodila in je vsak pričakoval, da bo Slovenija kmalu zaživela v polnosti svobodo, demokracijo in pluralnost, so nekateri napovedali, da to ne bo tako kmalu. Da bomo za to morali počakati toliko ali pa še več let. In res, kar nekaj časa že čakamo, a določeni znaki, kot so zgoraj omenjeni, nam kažejo, da se bodo napovedi izpolnile.

Pa ni važno, če po toliko ali pa še več letih; danes smo zadovoljni tudi s tem, da vendar nekoč bo, če si izposodim verz iz pesnitve Zorka Simčiča.

GB

Nov biometrični potni list

V veljavo je stopila novela zakona o osebnih izkaznicah in o potnih listinah. Noveli prinašata novosti, ki omogočajo tako poenostavitev postopkov za državljanke kot za upravne enote. Ministrstvo za notranje zadeve (MNZ) je pričelo uporabljati tudi prenovljen register osebnih izkaznic.

Na ministrstvu so izpostavili novosti, ki se jim zdijo najpomembnejše. Med njimi je, kot so zapisali, možnost zajema fotografije in podpisa na vlogi za izdajo osebne izkaznice na upravni enoti, ki skrajšuje čas pridobitve osebne izkaznice, saj se kartončki vlog ne pošiljajo več v fizični obliki proizvajalcu. To pomeni, da je lahko osebna izkaznica v najbolj nujnih primerih pri proizvajalcu izdelana v petih minutah po potrditvi vloge na upravni enoti.

Z vzpostavitvijo novega registra se

vse okoliščine pogrešitve, ki jih navede državljan, vnesejo v register. Te okoliščine lahko preveri katera koli upravna enota, ki izdaja novo osebno izkaznico. Glede na to je ukinjena krajevna pristojnost tudi za naznanitev pogrešitve, ki je bila prej vezana na upravno enoto stalnega prebivališča, „kar bo prihranilo državljanom marsikatero pot“.

Osebno izkaznico lahko pridobijo tudi državljanji s stalnim prebivališčem v tujini, kar prej ni bilo mogoče. Glede na to, da je osebna izkaznica v zadnjih letih izredno pridobila na svoji potovalni funkciji (s slovensko osebno izkaznico se lahko potuje v 33 držav), je takšna širitev kroga upravičencev izredno pomembna. Vlogo za izdajo osebne izkaznice pa lahko državljan s stalnim prebivališčem v tujini poda na kateri koli upravni enoti v Sloveniji.

ARGENTINA SE SELI

Mestna občina Ljubljana bo po predlogu evangeličanske skupnosti Argentinski park priključila sosednjemu Parku reformacije. V zameno pa bo po Argentini dobila ime ulica v Blagovno trgovskem centru (BTC). Iz razlage ni čisto jasno, če je to ulica, na kateri je restavracija (parrilla) Argentino, ali v njeni neposredni bližini.

SPOMENIK HIDROELEKTRARNI

Vlada je Hidroelektrarno (HE) Fala razglasila za kulturni spomenik državnega pomena. Ministrstvo za kulturo je enoto dediščine Fala - HE Fala namreč ovrednotilo kot kulturni spomenik izjemnega pomena za Slovenijo. Elektrarno na Fali so začeli graditi leta 1913 in jo zaradi prve svetovne vojne dokončali leta 1918.

SLOVENCİ V ARGENTINI

Sekretar Pelikan
z Medorganizacijskim svetom

Kot smo že poročali (in bomo še na naših straneh) se je na obisku med nami mudil državni sekretar za Slovence v zamejstvu in po svetu, g. Zorko Pelikan. Ni treba še posebej poudarjati važnosti tega in podobnih obiskov za posamezne slovenske skupnosti.

V izredno natrpanem programu je gotovo izstopalo srečanje, v petek 6. junija v večernih urah, ko

je gospa predsednica izročila visokemu gostu dar: knjigo *Zbornik dela v zvestobi in ljubezni*, ter *Slovenski eksodus 1941-1945*. Posebej je gospodično Ivana Tekavec, v imenu delovne skupine avtoric,

Zorko Pelikan nagovarja voditelje naših društev

predstavila in izročila državnemu sekretarju šolsko knjigo *Argentinski živžav*, ki jo je bil sofinanciral Urad. G. Zorko Pelikan se je za vse ganjen zahvalil.

Nato je povzel besedo in imel daljši nagovor. Poudarjal je važnost takih obiskov za medsebojno spoznavanje in razumevanje potreb. Poudaril je, da je sedanja vlada RS naredila kar nekaj pomembnih korakov na področju dela za Slovence po svetu. Tu je naštel izglasovanje prvega pravnega besedila, ki govori o pravicah Slovencev izven meja Republike Slovenije in predstavlja zakonski izraz ustavnemu besedilu o dolžnostih slovenske države do Slovencev po svetu. Omenjal je ustanovitev in delovanje Sveta za Slovence po svetu, v katerem sta tudi dva zastopnika skupnosti iz Argentine, ter besedilo Strategije odnosov Republike Slovenije s Slovenci zunaj njenih meja. Zagotavljal je še nadaljnjo podporo Slovenije delovanju skupnosti na tem delu sveta. Zahvalil se je navzočim za vse, kar prispevajo k ohranjanju slovenstva tako daleč od slovenske zemlje in jih vzpodbujal k nadaljnjemu delu.

Nato se je razvil pogovor, v katerem so navzoči postavili različna vprašanja, na katera je državni sekretar odgovarjal jasno in podrobno. K besedi se je oglasil tudi dr. Andrej Fink, delegat v Svet za Slovence po svetu, ki je naštel vse pozitivne korake Urada v tem obdobju in se g. Pelikanu toplo zahvalil.

Srečanje se je nadaljevalo v prostem razgovoru ob pogostitvi, in se raztegnilo v pozno noč, ob splošnem zadovoljstvu voditeljev slovenskega življenja v Argentini.

Državni sekretar ob poklonu pred spomenikom

se je sestel z Medorganizacijskim svetom v Slovenski hiši. Organizirala ga je krovna organizacija Zedinjena Slovenija, prisotni pa so bili predsedniki in zastopniki vseh Domov in ustanov povojne slovenske skupnosti. Z državnim sekretarjem je prišel tudi veleposlanik RS v Buenos Airesu, prof. Avguštin Vivod in sekretar na veleposlaništvu g. Igor Šef.

Ob vstopu v območje Slovenske hiše je goste sprejela predsednica društva Zedinjena Slovenija, ga. Alenka Jenko Godec. Po prijaznem pozdravu in kratkem razgovoru je g. Pelikan v tišini najprej položil slovenski šopek pred spomenik žrtvam vojne in revolucije. Zatem so se vsi prisotni pomaknili v prvo nadstropje, kjer je potekalo srečanje.

Po pozdravu navzočih je sledil nagovor predsednice gospe Godec (objavili smo ga na uvodnem mestu v prejšnji številki). Za tem

Ivana Tekavec predstavlja knjigo „Argentinski živžav“

SLOVENSKA KULTURNA AKCIJA

Pričetek kulturnih večerov - Gledališka delavnica

Na letošnjem knjižnem sejmu v Buenos Airesu je bila močna prisotnost slovenskih ustvarjalcev. Že od vsega začetka so po posredovanju lektorice Mojce Jesenovec izrazili željo, da bi se predstavili v naši skupnosti. Imeli so zelo natrpan program in kratko obdobje bivanja v Buenos Airesu.

Slovenska kulturna akcija je sprejela to ponudbo in pričela letošnjo sezono s slovenskimi gosti.

V soboto, 3. maja ob 19 uri, sta se v Slovenski hiši organizirali dve delavnici ob istem času. Obe sta bili številno obiskani.

V mali dvorani je se razvijala delavnica za pisanje in uprizorjanje dram, ki jo je vodil Dušan Jovanovič. Vodja gledališkega odseka Slovenske kulturne akcije režiser Blaž Miklič je pozdravil dramaturga in opisal na kratko njegov življenjski pot. Dušan Jovanovič je po rodu Srb, a je eden od najvidnejših sodobnih slovenskih dramatikov, saj je praktično večji del svojega življenja preživel v Sloveniji.

Glavna tema je bila sedanja situacija dramske dejavnosti v

Sloveniji.

Zaradi skopo odmerjenega časa se je predavatelj osredotočil le na nekatere bistvene oznake sodobnega gledališkega dogajanja. Poudaril je, da je slovensko gledališče zelo priznано po vsej Evropi in večkrat dobiva različne nagrade in priznanja. Poudarek je na novih dramskih tekstih, ki predstavljajo problematiko človeka v današnjem svetu, predvsem v moderni Evropi.

Slovenka gledališka dejavnost je „ujeta“ v evropsko kulturno globalizacijo in njihove stvaritve so na višini drugih evropskih držav. Talent slovenskih dramaturgov in vsebina teh globaliziranih del, se prepozna v visokem številu prevodov v tuje jezike, da jih potem uprizorijo na odskih deskah evropskih mest.

Iz opazovanja lahko sklepamo, da zanimanje za gledališče v Sloveniji narašča. V teku leta obišče gledališke predstave nad 150.000 gledalcev. Amatersko gledališče je tudi zelo razširjeno in obiskano med Slovenci.

Dušan Jovanovič se je dotaknil

problematike vstopa kot profesionalca na gledališko arena. Veliko kandidatov se vpiše, a zelo nizko število je sprejetih v gledališko Akademijo.

Delavnice se je udeležilo veliko naših režiserjev, igralcev in tudi ljubiteljev gledališča. Po zaključju izvajanj se je sprožila zanimiva debata, h kateri so se najbolj oglašali mlajši obiskovalci tega večera.

Opozorili so predavatelja, da je med nami in glede na majhno število naše skupnosti v Buenos Airesu, nadpovprečno zanimanje za gledališko dejavnost. Imamo že novo generacijo talentiranih igralcev in režiserjev.

Poudarili pa so, da na podlagi naših principov in prepričanja ne moremo sprejeti v celoti ta novi avangardistični teater. Bili so mnenja, da vse, kar je moderno, ni nujno umetnostno kvalitetno. Osvetlili so pojme, po katerih se ravna naše gledališke predstave, ki so namenjene družini v celoti in skušajo graditi in obogatiti človeka kulturno in družbeno.

Blaž Miklič

MENDOZA

Spominska proslava

63 let je že minilo divjega pokola mladih slovenskih fantov in mož po drugi svetovni vojni. Prevelika boleča rana, ki jo nosi ves slovenski rod, še ni zaceljena. Potomci domobrancev in sinovi slovenskega naroda čutimo in vemo, da smo dolžni ohraniti spomin tistih dni in ga naprej vlivati našim mladim.

Letos smo opravili domobrantsko proslavo 8. junija v našem Domu. Začetek je bil na dvorišču, kjer sta bili dvignjeni zastavi: argentinska in slovenska. Slovenska samo do polovice droga, v znak žalovanja. Ob jamborih je gorel ogenj vseskozi in njegov plamen nas opominjal na mlada darovana življenja. Pozdravila in povezovala je prof. Marija Neža Fink, odgovorna za pripravo te slovesnosti. Predsednik Slovenske Fantovske Zveze, Avguštin Šmon je položil venec pred spominsko ploščo v imenu mladine in otrok, ki so potomci naših domobrancev.

Sveto daritev za vse padle žrtve v drugi svetovni vojni smo opravili v dvorani. Maševal je g. Jože Horn in mu je pomagal diakon Stane Čad. Med mašo smo peli vsi navzoči.

Po kratkem odmoru se je v okusno preprosto okrašeni dvorani razvil program. Ga. Marija Fink je prebrala črtico „Moja zgodba“, v kateri je orisala njeno osebno povojno doživetje: beg staršev, taborišče, prihod v Argentino, v začetku skupno življenje s sorodniki - za zmanjšanje stroškov in preživetje -, povečanje družinic - rojstvo novih članov, srečna otroška leta, stik z matično domovino Slovenijo, pisma sorodnikom, ne poznati dedojca, slovenska šola, krščanska vzgoja in ljubezen do Slovenstva. Vzpodbuda očeta, da je pisala babici in s tem gojila slovensko besedo; darila, ki jih je dobila po pošti iz Slovenije in jih še danes ohranja. Ta „osebna zgodba“ je tudi zgodba vseh nas, ki smo se že rodili v Argentini. Ponavlja se v vsakem otroku slovenskih staršev. Ta usoda je doletela vse nas. Ko je prof. Fink prebirala črtico, si je vsak lahko priznal: „tudi pri meni je bilo tako“. Kot uvod v to črtico smo poslušali posnetek solista baritona Marka Fink, pesem Franceta Prešerna „Pod oknom“.

Potem so mladi naše skupnosti prebrali in slovenščini in v španščini razvoj slovenske tragedije: politično stanje med vojno, vpliv drugih držav, zgodovinski podatki o tem žalostnem dogodku, in strašni konec, ki je doletel slovenskega naroda: več mrtvih - pobitih - po vojni, kot pa število žrtev v vseh letih okupacije in revolucije na slovenskem med drugo svetovno vojno. Nastopili so Astrid Llanos, Marta Grintal, Emiljan Nemanič, Nikolaj Štumbergger, Zofija Štumbergger in

Avguštin Šmon.

Moramo omeniti kako lepo je bila zamišljena povezovalna misel proslave: najprej so nam vstali pred očmi krvavi dnevi pretežke usode in zavest krivičnega ravnanja v procesu do premaganih. Sledile so besede o aktualnem stanju: sedaj deluje v Sloveniji komisija za popravilo krivic, in najbolj važno, komisija, ki strogo in zavzeto raziskuje zatajena množična grobišča, katera so do tedaj bila prikrita, in skuša tudi, da bi se svojem vrnilo ostanki - kosti pobitih. Ganljivo je bilo slišati besede, ki jih je izrekel ob obisku v Mendozo dr. Jože Dežman: „Vsak človek ima pravico do groba. Te pravice nobena oblast ne nobena moč mu ne sme vzeti. Človek zasluži grob.“

Potem je nit programa peljala na priznanje in prepričanje, da žrtve so že obrodile sad, bogat sad. Danes je Slovenija svobodna država, članica Evropske Unije in

spoštovano priznana v soglasju naprednih narodov. To nam mora biti v ponos in veselje. Žrtve niso bile zaman. Zavedamo se, da smo prešli iz obupa v upanje, iz bolečine v polnost, iz žalosti v veselje. V tistem trenutku se je slišal odlomek skladbe „Štiri letni časi - Allegro - Pmladi in Poletja“ znane Vivaldija.

Resnica prihaja na dan. Hvalimo Boga, da so se začeli odkrivati in spoznavati dogodke med vojno in po vojni. Zato so mladi nastopajoči recitali Hvalnice stvarstva sv. Franciška.

Za konec smo vsi zapeli pesem, ki so jo peli domobranci: „Oče, mati, bratje in sestre, ...“.

V kratkem odstavku se je Marija Fink zahvalila Društvu, da ji je zaupalo pripravo spominske proslave in omenila, da so ji s tem dali možnost lastne obogatitve. Zahvalila se je Jožetu Štirnu za muzikalizacijo in zvok, predsednici Zveze slovenskih mater in žena Marti Pregelj za okras dvorane z rožami, ter Mileni Šmon Martínez za šopek cvetlic pred spominsko ploščo padlim.

Slovenska skupnost v Mendози se lepo zahvali prof. Fink za tako globoko, ubrano in ganljivo priznanje našim domobrancem.

Tončka Šmon

JUNIJSKI SPOMINI

(nadaljuje s 1. strani)

pričela deliti Evropo in s tem sprožila drugo svetovno vojno. Napadla in razdelila sta si Poljsko, Stalin pa je osvojil tri baltske države, Estonijo, Letonijo in Litvo, ter napadel z istim namenom Finsko, ki pa se mu je postavila po robu. Po dveh letih zavezništva med nacional-socialistično Nemčijo ter internacional-socialistično ZSSR, je bilo jasno, da nemški in sovjetski totalitarizem sodelujeta pri podjarmljanju Evrope.

Ko sta Nemčija in Italija s svojimi sateliti aprila 1941 napadli Jugoslavijo, so ustanovili slovenski komunisti „protiimperialistično fronto“, ki je bila usmerjena proti zahodnim demokracijam in ne proti nacistom, ki so bili tedaj zavezniki Sovjetske zveze. Šele po napadu Nemčije na ZSSR, junija 1941, so komunisti svojo „protiimperialistično fronto“ preimenovali v „osvobodilno“ in pričeli v okviru jugoslovanske partije in pod vedomostjo osvobodilnega boja uresničevati pri nas boljševiško revolucijo. Aprilski datum, ki ga slavijo do današnjega dne kot pričetek njihovega osvobodilnega boja, je le ena od prevar dolgoletnega enoumja. Res pa je, da je bil v Ljubljani tistega dne ustanovni sestanek ilegalne Slovenske legije, ki so jo sestavljali mladi iz krščansko demokratske Slovenske ljudske stranke.

Temeljne važnosti za razumevanje in pravilno ocenjevanje medvojnih dogodkov pri nas je odgovor na sicer že velikokrat odgovorjeno vprašanje: „Kdo je v Sloveniji prvi obrnil orožje proti rojakom?“ Kot rečeno so komunisti šele junija 1941, po napadu Hitlerjeve Nemčije na Stalinovo ZSSR oznanili „osvobodilni boj“, ki pa so ga kmalu usmerili v pobijanje Slovencev. V Ljubljani je morila slovenske civiliste partijska Varnostna obveščevalna služba (VOS), po deželi pa od partijskih komisarjev vodeni oddelki partizanov. Umore so opravičevali z lažjo, da likvidirajo 'izdajalce'. Izdajalec pa naj bi bil vsak, ki ni hotel sodelovati s komunistično partijo pri njenem revolucionarnem boju, katerega je skrivala ta za videzom Osvobodilne Fronte. Psovko „izdajalec“ so komunisti uporabljali na sindikalnem področju že pred vojno. Ljudi, ki niso podpirali njihovega sindikalnega gibanja so označevali kot izdajalce. Pod okupacijo pa je dobila ta oznaka vse hujši pomen. Nekateri so tem klevetam verjeli, ker komunistov niso poznali, drugi pa, ker se jim je po prvih terorističnih umorih, ki jih je partija izvedla nad civilnim prebivalstvom, zdelo to bolj varno.

Nepriistranski opazovalec te dobe pa bi se lahko vprašal, od kod si je partija, ki je imela ob pričetku vojne le okrog tisoč članov in je ob nemškem napadu na Jugoslavijo gledala v nacistih še zaveznike, lahko lastila pravico monopola nad odporom proti okupatorju in zakaj naj bi ji demokrati to priznali?

Kdor hoče razumeti potek medvojnih dogodkov jih mora opazovati v časovnem zaporedju in se vživeti v prve mesece vojne in okupacije. Takrat, med julijem 1941 in majem 1942, ko ni bilo proti njihovi OF nobenega oboroženega odpora, so pomorili komunisti na stotine slovenskih civilistov. Čeprav so svoje žrtve vseprek dolžili izdajalstva je šlo v resnici za vrsto terorističnih akcij, političnih umorov, z namenom likvidirati načelne nasprotnike komunizma pa hkrati zastrašiti prebivalstvo, izzvati odpor ter tako zaneti revolucionarni boj. To se jim je končno posrečilo. Pobijanja ni bilo mogoče mirno prenašati in čakati kdaj se bo komunistom zdelo, da so pomorili dovolj idejnih nasprotnikov. Pričele so se organizirati vaške straže.

Poleg 'izdajalstva' so komunisti svojim idejnim nasprotnikom kmalu po ustanovitvi OF pričeli očitati tudi 'belogardizem'. Ta izraz so pobrali iz časov boljševiške revolucije v Rusiji, ko so se vojaki caristične 'bele garde' borili proti komunistični 'rdeči

armadi'. Z 'belogardisti' so označevali pri nas komunisti neko namišljeno 'opozicijo' pač zato, ker revolucija potrebuje sovražnika, pa čeprav si ga je bilo treba izmisliti. Po ustanovitvi vaških straž so komunistični propagandisti seveda oznako 'belogardisti' uporabljali zanje. Tega imena ni demokratična stran nikdar privzela, a ker so ga polne tiskovine partijskega režima, uporabljajo celo nekateri zgodovinarji ta izraz do današnjih dni.

Kljub letom svobode in demokracije je še slišati glasove, ki sicer ne odobravajo delovanja partije, a vendar trdijo, da odpor proti komunističnemu terorju med vojno ni bil primeren. „Saj so komunisti res delali napak“, razmišljajo, „ampak zakaj so njihovi nasprotniki prijeli za orožje? Mar ne bi bilo bolje, da bi katoličani nastavljali še drugo lice, se izognili prelivanju krvi, ne pa, da so vzeli orožje od okupatorja?“ Ali ti kritiki res mislijo, da bi bil znak demokratičnega prepričanja ali krščanske kreposti pustiti se terorizirati od kogarkoli, ki pošilja nad poštene ljudi anonimne morilce in širi hkrati o njih laži? Ali lahko, ob poznanju komunističnega terorizma tudi drugod, kdo še trdi v dobri veri, da bi bil med vojno znak politične modrosti pustiti se pobijati brez odpora bodisi od morilcev VOSA, bodisi od partizanov? Tragičnega boja med rojaki ni sprožil kak resničen poizkus kolaboracije z okupatorjem, marveč ga je povsem enostransko in načrtno povzročila — partija. Kdo naj bi dal komunistom in njihovi OF pravico, moriti rojake, ki so mislili drugače? Samoobramba civilnega prebivalstva pred teroristi take ali drugačne barve je dovoljena tako po naravnem kakor po mednarodnem pravu, tako v vojnem kakor v mirnem času.

Pobijati nedolžne rojake je zločin, še večji pa je ta, če morilci skupaj z življenjem jemljejo svojim žrtvam dobro ime. Danes že malokdo trdi, da bi rojaki in cele družine, ki so jih med jesenjo 1941 in poletjem 1942 pomorili komunisti po deželi in po mestu, res „kolaborirali“ z okupatorji. Ti ljudje so odklanjali komunizem kot za narod pogubno in veri sovražno totalitarno teorijo in prakso, a niso skrivili niti lasu kakemu komunistu. Šele kasneje, v poletnih mesecih leta 1942, se je razplamtel boj, katerega pa niso ne povzročili in ne iskali demokratični Slovenci. Ta, revolucionarni boj partije za oblast, je postal za rojake, ki so bili prepričani demokrati in katoliški verniki, boj za preživetje.

Pri tem je malo važno kakšnega izvora je orožje, ki ga uporabljajo tako eni kakor drugi. Ali mar zmanjša težo komunističnih zločinov, če so bili ti storjeni s pištolami, ki so jih v revoluciji izkušeni borci prinesli seboj iz Španije? Ali je manjši zločin umoriti rojaka s puško iz nekdanje jugoslovanske orožarne? Prav tako je brezpomembno razpravljati od koga so dobili orožje ljudje, ki so se branili. Mar niso tudi partizani na skrivaj sprejemali nemškega orožja, ki so ga uporabili za svoj revolucionarni boj? Pobijanje demokratično mislečih rojakov, različnih svetovnih nazorov, je bil del osvobodilnega načrta partije, ki je svoj revolucionarni boj pri nas opravičevala z oznako OF. Česa takega niso načrtovali komunisti pod sovražno okupacijo nikjer drugje v Evropi. Zato tudi samoobrambe v katero je bil pri nas prisiljen ogroženi del naroda, ne moremo primerjati s takratnimi razmerami drugod.

Rojaki, ki so prijeli za orožje, da so se branili pred divjanjem partizanov niso s tem pomagali Italijanom pri njihovem raznarodovalnem načrtu. Hoteli so le varnost za svoje družine. V okupatorju so gledali sovražnika, a po življenju jim je stregel takrat drug sovražnik, ki je skrival svoj pravi obraz za krinko OF.

V tej luči je treba presojati tudi besede in dejanja ljubljanskega škofa dr. Gregorija Rožmana, ki se ni motil v oceni komunizma in njegovih posledic za naš narod. Kljub temu je še vedno slišati tudi iz ust

Naši mučenci nam stojijo ob strani

ZDENKA VIRANT JAN

(Govor v Bariločah, na letošnji proslavi žrtev komunistične revolucije v Sloveniji)

Za uvod v današnjo spominsko proslavo bi želela skupaj z vami nekoliko razmisliti o tem, kakšen pomen imajo naši pobiti junaki za nas in za naš čas.

Mesec junij nas vabi, da obnovimo spomin na zločin, ki je bil storjen nad našim narodom, in se poklonimo vsem žrtvam komunističnega nasilja.

Od tistega črnega dne v Vetrinju, ko smo zvedeli o podlem izdajstvu angleških generalov in smo svojo bolečino in prevarano domobransko vojsko - z grozo smo slutili, kakšen bo njen konec - izročali v Marijine roke; do danes, ko v naših mučencih gledamo resnične zmagovalce, je pretekla že dolga vrsta let. Nas, ki smo bili priče tistim strašnim dogodkom, je vsako leto manj.

A tukaj je naš mladi - že tretji - rod, pripravljen, da počasti naše junake, ki so se borili, eni idejno, drugi z orožjem v roki, proti brezbožnemu, zločinskemu komunizmu. Branili so vero in vrednote svojih prednikov in dali življenje za Boga in domovino.

Razmišljanje o naših mučencih se ne sme ustaviti ob veličini njihove žrtve, ki je s človeškimi merili sploh ne moremo izmeriti.

Seči moramo veliko dalje. Njihov zgled mora razsvetljevati naš čas, naš sedanji rod in rodove, ki bodo prišli za nami.

Zakaj? Zato, ker boj, ki so ga oni bojevali, še ni končan. Boj med dobrim in

zlim se bo bil do konca sveta. In nihče, ki mu je mar krščanska kultura, se mu ne more izogniti. Kajti zlo je vedno na delu, samo taktiko spreminja.

Poglejmo nekoliko v kakšnem svetu živimo. Katoličani smo v manjšini. Duhovnikov in vernikov res da navadno ne pobijajo tako, kot včasih s krampi in krogami; danes jih ubijajo s kleveto, z lažno besedo. - Zakon ni več božja ustanova, družina je vse prej kot zatočišče in prijeten dom. - Človeško življenje je vzorec brez vrednosti. — Vera, zlasti krščanska, je predmet napadov in posmeha. - Moralna načela nimajo mesta ne v zasebnem ne v javnem življenju. - Ljubezen je pa najbolj skorumpirana beseda. Še bi lahko naštevali.

In v tem svetu živimo mi, naši otroci in vnuki.

Kje naj iščemo pomoč, da rešimo svetinje, ki so se iz davne preteklosti ohranjale iz roda v rod in smo jih prejeli kot najdražjo doto od svojih prednikov?

Naši mučenci in pobiti bratje in sestre nam stojijo ob strani.

Prosimo jih: Naši dragi mučenci! Svojo kri ste prelili za vero in za tiste vrednote, ki jih je Bog zasadil v človeško srce. S svojim zgledom in s svojo pomočjo podpirajte slovenski narod v domovini, po širnem svetu in nas, tukaj pod Andi.

V upanju, da bomo mnoge izmed vas kmalu častili kot mučence katoliške Cerkve, vam kličemo: Slava vam!

tega ali onega slovenskega katoličana, da je bil škof Rožman „tragična osebnost“, ki se ni „znašel“ in ni bil kos izzivom svojega časa. Zdaj mu ne očitajo več „izdajalstva“, kot so to delali še nedolgo tega, a ga skušajo predstaviti kot nesposobnega človeka, ki naj bi bil sokriv tedanje nesreče, čeprav nihče ne pove jasno v čem naj bi ta krivda bila. Vendar ta, na videz milejša laž, ni manjša od prve.

Kdo je tragična osebnost tisti let? Vsekakor ne škof, ki je zvest svoji veri, cerkvenemu nauku in svojemu najglobljemu prepričanju svaril vernike pred nevarnostjo, ki jo predstavlja marksistična zmeta. Kasneje je pričel svariti tudi pred delovanjem komunistične partije, ki je tedaj med nami tolmačila marksizem na najbolj stalinističen način. In končno, ko so pričeli padati pod streli komunistov njegovi verniki, je pogumni škof ostro in javno obsodil tudi komunistični terorizem pa pojasnil, da ima kristjan v stiski pravico, da se brani. V tej njegovi pogumni drži ni trohice slabosti pa tudi ne tragičnosti. Tragične so bile razmere v katere je škofa in ves narod, sredi sovražne okupacije pahnila partija, ne pa osebnost tega moža, ki je veliko trpel prav zato, ker se je dobro zavedal odgovornosti svoje službe, pa tudi nevarnosti kateri se izpostavlja, a je vendarle izpolnjeval svojo dolžnost kot katoliški škof, učitelj in pastir.

Res pa je, da se je tedaj pojavilo v katoliškem verskem občestvu nekaj resnično tragičnih osebnosti. To so bili kristjani, ki so bolj zaupali komunistični doktrini in partijski praksi, kot nauku svoje Cerkve. Trdili so, da se v katoliškem okolju čutijo utesnjene pa so iskali sproščenosti pod okriljem komunistične hierarhije. Poudarjali so personalizem, pa podpirali delovanje stranke, ki je hotela osebe pretopiti v maso, ki je preganjala različnost in je s terorjem uvajala enoumje. Ti verniki so kolaborirali s partijo in tako postali skrivni moritve svojih bratov v veri. Brez dvoma je del njihove tragike tudi v tem, da so s svojo prisotnostjo v OF, katero je partija popolnoma obvladala, pripomogli, da so jo

komunisti lahko predstavljali kot nadstrankarsko organizacijo. Tako so ti, sicer redki katoličani, pomagali do oblasti nemu najbolj krvavih, totalitarnih režimov tistega časa. Škoda, ki so jo storili ima dolgotrajne in globoke posledice tako v narodnem, kakor v cerkvenem občestvu. Brez dvoma so to tragične osebe, posebno še tisti, ki so kasneje spoznali, da so se motili, pa niso nikoli zbrali v sebi toliko poguma, da bi to javno priznali.

Težje pa bi ocenili kot tragične tiste osebe, ki taka stališča še danes zagovarjajo, jih pogrevajo in celo predstavljajo novim generacijam kot izraz naprednega krščanstva. Ob tem pojavu bi se smeli vprašati če ne gre za ljudi, ki so moralne žrtve dolgotrajnega državnega terorizma, kateri je dušil v svinčenem oklepu poleg politike in gospodarstva tudi kulturo ter je na svojem pohodu zlomil mnogo volj in pohodil vrsto vrednot.

A velika večina slovenskih vernikov je skupaj s svojimi pastirji ostala zvesta Cerkvi, ki je že v letih pred vojno ostro obsodila tako nacizem kakor komunizem in svarila pred njima ljudi iz vsega sveta. Po desetletjih kritik in nerazumevanja ji je končno zgodovina dala prav. Na to bi bil vsak katoliški kristjan lahko upravičeno ponosen. Ponosni bi morali biti pa tudi na rojake, ki so pravočasno opazili naklepe partije in so pravilno presojali težke posledice komunističnega režima za naš narod.

Nekateri so mnenja, da je bilo o tem že dovolj pisanja. Verjetno res, a ker smo nedolgo tega brali iz pod peresa dobrega katoličana, da je resnica o teh dogodkih tako „visoko in daleč pred nami“, da o njej ni mogoče podati kake sodbe, je treba očitvidno spet in spet oživljati spomin na to, kar se je takrat na Slovenskem v resnici dogajalo. Odkritosočna sprava med ljudmi, ki jih je postavila revolucija na različne družbene bregove je namreč mogoča le, če sloni medsebojno odpuščanje in obžalovanje na trdnem temelju dolgo prikrivane resnice. Tako je za kristjane tudi pričevanje lahko delo usmiljenja.

NOVICE IZ SLOVENIJE

LETALA V ŠPANOVJI

Obrambni minister Karl Erjavec je v Bruslju podpisal sporazum, ki bo slovenski vojski zagotovil potrebne strateške zračne prevoze in s tem vplivnejšo mednarodno vlogo. V tej pobudi sodeluje 15 držav, ki bodo skupaj kupile tri letala C-17, na podlagi pogodb pa imajo zakupljen določen časovni delež uporabe teh letal. "S tem smo si zagotovili delno lastništvo letal C-17 in najem 60 ur vsako leto," je pojasnil minister ob robu zasedanja obrambnih ministrov 26 članic zveze Nato v Bruslju. Slovenija bo za solastništvo letos plačala 9,5 milijona evrov, prihodnje leto pa tri milijone evrov. Za vsako uro pa bo morala še posebej okoli 36.000 evrov.

POLEG JOŽETA PUČNIKA TUDI EDVARD RUSJAN

Letališče Maribor so uradno preimenovali v Letališče Edvarda Rusjana. V sklopu mednarodnega letalskega mitinga IAS Maribor '08 so slovesno odkrili ploščo z novim imenom, s čimer je bil dokončno izpolnjen februarjski sklep vlade. Slavnostni govornik prometni minister Radovan Žerjav je v nagovoru omenil pomembno vlogo Slovencev v razvoju letalstva, zlasti Rusjana, ki je s svojim letalom že leta 1909 oz. le šest let po sploh prvem poletu kot 12. na svetu opravil prvi polet v domači Gorici.

VRNITEV V SLOVENIJO

Zakladnica Narodne galerije je bogatejša za dve deli. Brata Mate in Uroš Roessmann sta se pred leti s tedanjim direktorjem galerije Andrejem Smrekarjem dogovarjala, da bi slovenskemu narodu podarila portret Matije Čopa slikarja Matevža Langusa in portret Andreja Lenčeta, ki ga je upodobil Mihael Stroj. Željo sta uresničila v četrtek, 12. junija.

ARHEOLOŠKA PREGLEDNA RAZSTAVA V NOvem MESTU

V Novem mestu so predstavili novo stalno arheološko razstavo Dolenjskega muzeja. S temprikazom sta Novo mesto in Slovenija dobila trenutno najpopolnejši pregled arheoloških najdb od obdobja starejše kamene dobe do zgodnjega srednjega veka, je povedal avtor razstave Borut Križ.

PO SVETU

IRSKI REFERENDUM

Irci so na referendumu zavrnili Lizbonsko pogodbo. Proti je glasovalo 53,4 odstotka volivcev, udeležba je bila 53-odstotna. Irska je edina država Evropske unije, ki je pogodbo potrjevala na ljudskem glasovanju, saj jo k temu zavezuje njena ustava, in je sedaj tudi prva, ki jo je zavrnila. Unija se je tako znašla v novem obdobju negotovosti, potem ko je komaj prebrodila krizo, v katero jo je leta 2005 pahnila zavrnitev ustavne pogodbe na referendumih v Franciji in na Nizozemskem. Irski premier Brian Cowen je priznal, da je to „precejšnje razočaranje in udarec za EU“, a zagotovil, da pogodba še ni mrtva. Predsednik Evropskega sveta, slovenski premier Janez Janša, predsednik Evropske komisije José Manuel Barroso in predsednik Evropskega parlamenta Hans-Gert Pöttering so izid obžalovali in takoj pozvali k nadaljevanju ratifikacije Lizbonske pogodbe, ki jo je že ratificiralo 18 držav od 27 članic Unije. Evropska unija Lizbonsko pogodbo potrebuje tudi za nadaljnjo širitev unije, je poudaril premier Janša in dodal, da v tem trenutku ni mogoče odgovoriti na vprašanje, ali bo začela veljati 1. januarja 2009, kot je bilo doslej predvideno.

VOLITVE V MAKEDONIJI

V Makedoniji po delno ponovljenih volitvah, ki so potekale 15. junija na skoraj 200 krajih, še bolj prepričljivo vodi koalicija Za boljšo Makedonijo pod vodstvom premiera Nikole Gruevskega. Volitve so tokrat minile brez večjih nepravilnosti. Sicer pa je bila ponovitev pomembna za napredovanje Makedonije na poti v zvezo NATO in EU. V začetku junija namreč nekateri niso mogli svobodno in brez pritiskov izraziti svoje politične volje.

EVRO INFLACIJA

Evropski statistični urad Eurostat je sporočil, da je letna stopnja inflacije v območju evra maja znašala 3,7 odstotka, kar je za 0,4 odstotne točke več kot aprila. V Sloveniji je maja inflacija na letni ravni znašala 6,2 odstotka, kar je enako kot aprila, in je bila najvišja v območju evra.

KOSOVSKA USTAVA

Na Kosovu je v veljavo stopila ustava, in sicer skoraj štiri mesece po tem, ko so 17. februarja razglasili neodvisnost. Kot je ob tem dejal kosovski predsednik Fatmir Sejdiu, uveljavitev ustave predstavlja drugi najbolj pomemben zgodovinski trenutek za Kosovo po razglasitvi neodvisnosti. V Prištini so pripravili še slovesno akademijo ob uveljavitvi ustave, ki jo je kosovska skupščina sprejela 9. aprila. Na razglasitev kosovske ustave se je že odzvala Srbija, ki tega ne sprejema kot pravno dejstvo. Srbski

PISALI SMO PRED 50 LETI

USPEH SLOVENSkih UMETNIKOV

V Kopenhagenu na Danskem sta za letošnje Veliko noč na veliki mednarodni umetniški razstavi razstavila svoje umetnine tudi dva slovenska umetnika: gdč. Bara Remec iz Argentine in g. France Gorše iz Clevelanda v Sev. Ameriki. Oba umetnika sta dosegla velik uspeh. (...)

G. Bara Remec je pa tako občinstvo kakor kritike presenetila. Isti list je o njej in njenih umetninah zapisal naslednje:

„Je ena izmed številnih jugoslovanskih intelektualcev, begunka, ki živi v Argentini, kjer je po njeni pobudi zrasla iz tal prva slovenska svojevrstna umetniška šola na tujem.

Čutimo, da se je intuitivno vživela v duševnost južno-ameriškega prebivalstva in posebnosti tega naroda nam prikazuje tako točno, da jih doživljamo kot čudovito glasbo. (...)

G. ING. ALBINU MOZETIČU V SLOVO

G. ing. Albin Mozetič od novih slovenskih naseljencev v Argentini gotovo zavzema enega najvišjih položajev. Pri tukajšnji petrolejski družbi Diadema Argentina t.j. družba Shell je z leti kot inženir kemije postal vodilna strokovna moč v petrolejski rafineriji te družbe v Buenos Airesu. Njegove strokovne sposobnosti niso ostale neprikrite vodstvu podjetja. Sedaj so mu zaupali odgovorno mesto v veliki petrolejski rafineriji na Sumatri v Indoneziji. (...)

Po prihodu v Argentino je g. ing. Mozetič takoj pomagal pri novo ustanovljeni vodilni slovenski organizaciji v Argentini, pri predstavnem Društvu Slovencev, kateremu je bil prvih pet let podpredsednik, ko mu je predsedoval g. Miloš Stare. Ko je ta odložil predsedništvo, je bil za predsednika izvoljen g. ing. Mozetič. (...)

SLOVENCi V ARGENTINI BUENOS AIRES

Procesija Sv. Rešnjega Telesa

je bila letos v nedeljo dne 15.VI. Kakor ostale množične verske prireditve Slovencev na področju Vel. Buenos Airesa je bila v Don Boscovem zavodu v Ramos Mejia. Udeležilo se je je zelo veliko Slovencev. Ob 10. uri je imel v Marijini baziliki najprej mašo g. Janko Memik, slov. salezijanec v tem zavodu, nato je pa bila telovska procesija v zavodskem parku. (...)

PLANINSKO PREDAVANJE DRUŠTVA SLOVENCEV

v soboto dne 14.VI. je privabilo v Slovensko hišo na Ramon Falconu lepo število rojakov, ljubiteljev narave. Planinski večer je bil razdeljen v dva dela. V prvem sta gg. Peter Arnšek iz Bariloč in Miha Smersu iz Bs. Airesa pojasnjevala krasne barvaste slike, ki so prikazovale najprej poti proti Catedralu, zatem pa proti Tronadorju ter jezera, divje gorske skupine in bujno rastlinstvo s prelepimi cveticami. (...)

V drugem delu je pa imel predavanje predsednik SPD g. Robert Petriček. (...)

Svobodna Slovenija, 19. junija 1958 - št. 25

predsednik Boris Tadić je bo tem napovedal, da bo Beograd zahteval nadaljevanje pogovorov o prihodnosti Kosova.

FRANCOSKE PRIORITETE

Francoski veleposlanik pri EU Pierre Sella je v Bruslju predstavil štiri osrednje prioritete francoskega predsedovanja uniji, ki so: priseljevanje, podnebne spremembe ter obrambna in kmetijska politika. Francija bo predsedovala za Slovenijo, ki jo je Sella še posebej pohvalil.

Veleposlanik je pojasnil, da bodo francosko predsedovanje posebej zaznamovala tri dejstva in sicer leto 2009 bo leto volitev v Evropski parlament in oblikovanja nove Evropske komisije, načrtovana uveljavitev Lizbonske pogodbe 1. januarja 2009 ter negotovost zaradi rasti cen hrane in goriva.

RESUMEN DE ESTA EDICION

ELECCIONES EL 21/09

El presidente esloveno Danilo Türk fijó la fecha de las elecciones parlamentarias. El día para que todos los ciudadanos eslovenos elijan a sus representantes será el domingo 21 de septiembre del corriente. El presidente Türk señaló que la votación es uno de los instrumentos más importantes de la democracia y que espera un alto porcentaje de participación ciudadana en los comicios. Cabe recordar que estas serán las quintas elecciones parlamentarias luego de la declaración de independencia en Eslovenia. La campaña preelectoral oficial comenzará el 22 de agosto, un mes antes de los comicios. El tiempo límite para la presentación de las candidaturas será el 27 de agosto del corriente. (Pág. 1)

EL GOBIERNO CUMPLE

El primer ministro Janez Janša aseguró que el gobierno actual cumplió al ciento por ciento con las promesas realizadas a los jubilados. Según sus palabras solucionó los errores del gobierno anterior, que en el año 2000 impidió que las jubilaciones estén en relación a los salarios. Esta injusticia fue corregida en 2005 cuando la actual coalición gobernante elevó en un seis por ciento el básico de la jubilación más baja. El primer ministro esloveno afirma que las jubilaciones están 100 por ciento en relación al bruto de los sueldos. La diferencia entre jubilación y sueldo en Eslovenia es una de las más bajas del mundo, comparó Janša. (Pág. 1)

PROPUESTA POR LOS LÍMITES

En Bled se reunió por segunda vez la comisión mixta de derechos internacionales para resolver las preguntas sobre los límites entre Eslovenia y Croacia. La comisión está integrada por siete especialistas de cada país. El trabajo se basa en preparar el marco de derecho necesario para resolver el conflicto limítrofe de modo ad hoc, es decir, a través de un acuerdo. Por ello se deben definir los puntos en discusión, el árbitro y los pasos a seguir dentro del derecho. Al tratarse de un acuerdo entre naciones, antes de iniciarse, debe ser ratificado por ambos parlamentos. Eslovenia presentó su propuesta de considerar los límites fijados el 25 de junio de 1991 y que se deben examinar todos los puntos en conflicto tanto en tierra como en el mar. En el próximo encuentro en Umagu, será el turno de Croacia para presentar su propuesta de acuerdo. (Pág. 1)

FALLECIÓ KERMAUNER

El pasado 11 de junio falleció en Eslovenia, a los 79 años de edad, el historiador de la literatura eslovena y filósofo Taras Kermauner, reconocido como el mayor conocedor e investigador del teatro esloveno. Escribió artículos sobre política cultural, música, películas, pintura, diversas polémicas, tratados filosóficos, pero sobre todas las cosas se ocupó de la historia de la literatura y la teoría. En este ámbito publicó más de 100 libros. El papel de Kermauner fue muy importante para hacer valer al modernismo esloveno. En los últimos tiempos fue columnista de la sección sabatina del periódico Delo. Kermauner visitó a la Argentina, donde estudió a fondo a nuestros dramaturgos, sobre quienes posteriormente escribió. Publicó también una trilogía "Slovenski čudež v Argentini" (El milagro esloveno en la Argentina). (Pág. 2)

SE AGILIZAN LOS TRÁMITES

Entró en vigencia una nueva ley sobre los documentos personales de identidad y los pasaportes. Esta ley simplificó los pasos a seguir para la obtención de la documentación a todos los ciudadanos. En el Ministerio de Relaciones Interiores consideran que lo más novedoso es la posibilidad de obtener la cédula de identidad en el día -incluso en 5 minutos- en cualquier delegación/autoridad notaria (no es necesario realizar el trámite en la correspondiente al domicilio). Todos los datos del ciudadano se cargan a un registro que estará disponible en todo el país, para corroborar al entregar un nuevo documento. Otra de las novedades es que los ciudadanos eslovenos que viven en el extranjero también podrán obtener su cédula en Eslovenia y con ella podrán ingresar a 33 países europeos sin otra documentación especial. (Pág. 2)

SVOBODNA SLOVENIJA / ESLOVENIA LIBRE

Fundador: MILOŠ STARE / Director: Antonio Mizerit / Proprietario: Asociación Civil Eslovenia Unida / Presidente: Alenka Godec / Redacción y Administración: RAMON L. FALCON 4158 - C1407GSR BUENOS AIRES - ARGENTINA / Telefon: (54-11) 4636-0841 / 4636-2421 (fax) / e-mail: esloveniau@sinectis.com.ar
Za Društvo ZS: Alenka Jenko Godec / Urednik: Tone Mizerit

Sodelovali so še: Tine Debeljak (slovenska politika), Gregor Batagelj (dopisnik v Sloveniji), Marta Petelin, Jože Horn, Marko Vombergar, Marko Kremžar, Blaž Miklič, Tončka Šmon in Zdenka Virant Jan.
Mediji: STA, Radio Ognjišče, Družina.

Naročnina Svobodne Slovenije: za Argentino \$ 150, pri pošiljanju po pošti \$ 190, Bariloche \$ 175; obmejne države Argentine 120 USA dol.; ostale države Amerike 135 USA dol.; ostale države po svetu 145 USA dol.; vse za pošiljanje z letalsko pošto. Z navadno pošto 95 USA dol. za vse države. Svobodna Slovenija izhaja s podporo Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu RS.

Čeke: v Argentini na ime „Asociación Civil Eslovenia Unida“, v inozemstvu (bančne čeke, ne osebne) na ime „Antonio Mizerit“. Oblikovanje in tisk: TALLERES GRÁFICOS VILKO S.R.L. / California 2750 - C1289ABJ Buenos Aires - Argentina - Tel.: (54-11) 4301-5040. - E-mail: info@vilko.com.ar

Correo Argentino Suc. 7
 FRANQUEO PAGADO
 Cuenta Nº 7211
 R. Nac. de la Propiedad Intelectual Nº 881153

MALI OGLASI

TURIZEM
TURISMO BLED
 EVT Leg. 12618
 Dis. 2089
 de Lucia Bogataj
 H. Yrigoyen 2682 L. 5 - San Justo
 Tel. 4441-1264 / 1265

Počitniški dom „Dr. Rudolf Hanželič“ sporoča, da je gostom na razpolago vse leto. Tel.: 03548-494046; Mobitel (011) 15-6152-9978; e-mail: hoteldecampo@yahoo.com.ar

ZDRAVNIKI
Dr. Klavdija V. Bavec - Nevrolog, Nevropsihiater. Konzultorij v **Ramos Mejiji**, Tabladi in **Belgrano**. Ordinira ob **ponedeljkih** in torkih od 13. do 19. ure. Ob sobotah od 9. do 14. ure. Prijave na telefon: 4652-7967. Nujno pa na **15-6942-7574**.

ZOBOZDRAVNIKI
Dr. Damijana Sparhagl - Zobozdravnica - Splošna odontologija - Belgrano 123, 6. nadstr. "4" - Ramos Mejía - Tel.: 4464-0474

ADVOKATI
DOBOVŠEK & asociados - odvjetniki. Zapuščinske zadeve. Somellera 5507, (1439) Buenos Aires. Tel/Fax: 4602-7386. E-mail: jdobovsek@hotmail.com

Dr. Marjana Poznič - Odvjetnica - Uradna prevajalka za slovenski jezik Lavallo 1290, pis. 402 - Tel. 4382-1148 - 15-4088-5844-mpoznic@fibertel.com.ar

Dra. Ana C. Farreras de Kočar - Sucesiones - Contratos - Familia - Comercial - Laboral - Civil - Jubilaciones - Pensiones. Lunes y jueves de 15 a 18 hs. Ricchieri 67 3º H (1704) Ramos Mejía. Tel.: 4656-4039 - Cel.: 15-6447-9683 farrerasanac_te@yahoo.com.ar

OBVESTILA

ČETRTEK, 19. junija:
Spominski sestanek Z. S. M. Ž. iz San Martina ob 16 uri v domu; ga. Ivka Homan Praprotnik bo govorila o spominih na svoje pokojne.

SOBOTA, 21. junija:
Redni pouk na srednješolskem tečaju RMB, ob 15. uri v Slovenski hiši.

Poslovilni večer RASTi XXXVII, po sv. maši v Slovenski hiši.

NEDELJA, 22. junija:
Tradicionalna tombola v Našem domu v San Justu.

SOBOTA, 28. junija:
Praznik slovenske državnosti, v Slovenski hiši.

NEDELJA, 29. junija:
V Našem domu San Justo po maši, **domobrantska proslava**.

V Slomškovem domu po maši, **domobrantska proslava**.

SREDA, 2. julija:
Občni zbor Cooperative Sloge, ob 19. uri v Slomškovem domu.

Učiteljska seja voditeljic osnovnošolskih tečajev, ob 20. uri v Slovenski hiši.

SOBOTA, 5. julija:
Redni pouk na srednješolskem tečaju RMB, ob 15. uri v Slovenski hiši.

Predavanje za visokošolce ob temi „Pričevanje domobrancev“, ob 20.15 uri v Slovenski hiši.

Koline na Pristavi.

*Že sedemnajst let imamo Slovenci svojo državo.
 Zato bomo skupaj slavili*

PRAZNIK SLOVENSKE DRŽAVNOSTI

v soboto, 28. junija 2008 v Slovenski hiši v Buenos Airesu

ob 19. uri sv. maša za vse pokojne in žive slovenske javne delavce. Poje slovenski pevski zbor iz San Martina pod vodstvom prof. Lučke Marinček Kastelic

ob 20. uri slavnostna akademija v dvorani

Slavnostni govornik g. Franci Markež.

Kulturni program s sodelovanjem moškega zbora iz San Justa. Vodi prof. Andrejka Selan Vombergar. Podelitev priznanj Zedinjene Slovenije.

Sledi prijateljska večerja v režiji Hladnikovega doma iz Slovenske vasi.

Ves čas: razstava slovenskih likovnih umetnikov.

Vstopnice por \$ 30.- v predprodaji v Slovenski hiši in pri predsednikih slovenskih Domov
 Pravočasno lahko tudi rezervirate nakaznico na tel: 4636-0841

Rojaki-narodnjaki prisrčno vabljeni!

Zveza slovenskih mater in žena se iskreno zahvali bratoma Klemenčič za bogate zimske pakete, ki sta jih darovala za pomoči potrebne rojake. **Bog plačaj!**

Zveza slovenskih mater in žena ima na razpolago **kuharsko knjigo gospe Mire Eckerjeve**

Knjiga je pisana v španščini in je lepo darilo za vsako gospodinjjo. Kupite jo lahko pri odbornicah in v Slovenski hiši.

DAROVALI SO

Zveza slovenskih mater in žena se toplo zahvaljuje vsem, ki so darovali v njen dobrodelni sklad: M. O., Barazategui, 50.- pesov namesto cvetja na grob Mirjam Gladek. Družina Pezdirc, Kanada, 200.- dolarjev v spomin Marinki Rezelj. **Bog stotero povrni!**

PROSIMO, POPRAVITE

V zadnji številki se je v članku „Naš oče“, na strani 4, vrnila neljuba napaka. Sedmi odstavek se pravilno glasi takole:

Balinal je z nami na dvorišču pred letalskim zakloniščem, ki je bilo narejeno po vojaškem nasvetu. Živeli smo blizu italijanske meje. Še slutili nismo, kaj se bo še tukaj le nekaj let kasneje dogajalo ...

Vabi v soboto 21. junija na

POSLOVILNI VEČER

ob 19.15 sveta maša, nato prireditev v dvorani Slovenske hiše

Naš dom

San Justo

DOMOBRANSKA PROSLAVA

v nedeljo, 29. junija 2008 po sveti maši.

Polaganje venca in molitev pred spomenikom Franceta Balantiča. Spominska akademija v dvorani na čast padlim, v režiji Blaža Mikliča.

Slavnostna govornica: ga. Manca Skvarča Urbančič.

Sodelujejo recitatorji, Zbor zveze Mater in žena San Justo

in Mešani pevski zbor San Justo.

Naš dom San Justo vabi na

TOMBOLO

22. junija 2008 ob 16.00 uri

- 1. dobitnik: Prenosni računalnik (Notebook)
  - 2. dobitnik: Klima (Split 2000FC)
- in še mnogo lepih in bogatih dobitkov.

Pričakujemo vas, rezervirajte si dan!

Nedelja 6. julija

v Slovenski hiši

PROSLAVA SLOVENSkih OSNOVNIH ŠOL NA ČAST SV. ALOJZIJU

- ❖ 16.00 Sv. Maša
- ❖ 17.00 Poklon padlim junakom
- ❖ 17.30 Odrska uprizoritev

»V KRALJESTVU PRAVLJIC«

v izvedbi Slomškove šole

Režija: Marcelo Brula in

Andrejka Vombergar Štrfiček

LEPO VABLJENI!

Vstopnina: otroci \$5; odrasli \$8